

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/100/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203342
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Hrib, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7813203342.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Hriba, PhD. a členov senátu JUDr. Janky Kočišovej a JUDr. Slávky Maruščákovej v právnej veci žalobcu: CD Q., s.r.o., G. vězňů XXXX/XX, L. C., XXX XX G. 1, V. republika, W.: XXX XX XXX, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421 proti žalovanej: Viola W., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom O. J. XXX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Máriou Bencovou, pracovníčkou Okresného súdu Rožňava, o zaplatenie sumy 600,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 21.10.2014, č.k. 5C/154/2013-85 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom súd žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady /ES/ číslo 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu so výške 600,- eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 600,- eur od 3.12.2009 až do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 600,- eur od 16.2.2010 až do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,- eur a náhradu trov konania, v časti trov právneho zastúpenia vo výške 105,14 eur s DPH a v časti zaplateného súdneho poplatku vo výške 36,- eur.

Súd vykonal dokazovanie v súlade s článkom 7 ods. 1 písm. b/ v spojení s článkom 9 ods. 1 až 3 nariadenie č. 861/2007, a to oboznámením sa so Zmenkou zo dňa 31.7.2009, ako aj so Zmluvou o úvere zo dňa 26.7.2008 uzavretou medzi predchodcom žalobcu G. s.r.o. J. a žalovanou vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru pripojením fotokópie zo spisu Okresného súdu Rožňava 12Er/844/2010.

Z originálu zmenky predloženej žalobcom vyplýva, že listina je označená ako zmenka, vystavená v Rožňave, dňa 31.7.2009 s textom "Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad G. s.r.o. J.. Do zmenky bola vpísaná suma 600,- eur a zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne od 3. 12. 2009. Zo zmenky ďalej vyplýva, že je splatné: G. s.r.o. J. "bez protestu" na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia". Vystaviteľom bola žalovaná. Na rube zmenky je uvedené: namiesto nás na rad CD Q. s.r.o.

Zo zmluvy o úvere uzavretej medzi G. s.r.o. J. a žalovanou vyplýva, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 300,- eur a žalovaná sa zaviazala zaplatiť požičanú sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 208,- eur, a to v mesačných splátkach po 49,- eur. V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky z úveru ani RPMN. V článku 11 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je konštatované, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy a zmluvy o úvere. V článku 17 všeobecných podmienok poskytovania úveru je uvedená dohoda o vyplnení zmenky, podľa ktorej na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent, keď najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 stane celý dlh splatný okamžite, t. j. keď dlžník neuhradil včas posledné štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradil len poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení ku dňu uzavretia zmluvy v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva /vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere/ vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Súd mal za to, že zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu, pričom v rozsudku Európskeho súdneho dvora sp. zn. C - 419/2011 zo 14.3.2013 /Česká sporiteľňa, a.s. proti Geraldovi V./ samotný Európsky súdny dvor v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Podľa záverov tohto rozhodnutia napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie žalovaného ako spotrebiteľa.

Zmluvné dojednanie - dohodu o vyplnení zmenky súd považuje za také dojednanie, ktoré umožňuje v rozpore s ustanovením § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka požadovať od spotrebiteľa neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Takéto zmluvné dojednanie predstavuje neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve. Podľa § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Sadzba zmenkového úroku 0,25 % denne predstavuje 91,25 % ročne, čo je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi. Svojou podstatou ide teda o sankčné plnenie, k plynutiu ktorého dochádza výlučne na základe porušenia zmluvných povinností zo strany dlžníka. Podľa právnej úpravy účinnej v SR od 15. 1. 2009, konkrétne ustanovenia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka platí, že ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky stanovenej nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že pri vystavení neúplnej zmenky s úrokom 0,25 % denne, kde o obchádzanie uvedeného zákonného ustanovenia so zámerom získať v prípade porušenia zmluvných povinností od dlžníka sankčné plnenia v neprimeranej výške.

Súd dospel k záveru, že dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, je právnym úkonom obchádzajúcim zákon, ktorý je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný a preto sankčný úrok vpísaný v zmenke vo výške 0,25 % denne spôsobuje neplatnosť zmenky.

Súd zistil, že vyššie oboznamovaná úverová zmluva neobsahuje zákonné náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. h/, i/, j/, k/ zákona č. 258/2001 Z. z. V zmluve totiž absentuje ročná úroková sadzba a RPMN, priemerná hodnota RPMN a rozpis splátok a preto v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Z toho vyplýva, že spoločnosť G. a. s. J. mala nárok na vrátenie úveru vo výške 300,- eur a nie sumy 600,- eur.

Aj z vyššie uvedených dôvodov bolo potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca.

Žalobca odvolanie odôvodnil tým, že žalobca nemá vedomosť o iných vzťahoch medzi pôvodným vlastníkom zmenky a vystaviteľom zmenky (v tomto konaní žalovanou). Žalobca je vlastníkom cenného papiera (má len zmenku), ktorú nadobudol na základe indosamentu. Žiadne iné informácie, či dokumenty žalobca k zmenke nemá a v zmysle platného právneho poriadku ani nepotrebuje mať na to, aby mohol uplatňovať práva s týmto cenným papierom spojené. Požadovanie iných dokumentov ako originálu zmenky pri uplatnení zmenkového nároku, predovšetkým pri uplatnení nároku zo strany indosatára, je neprípustné a nezákonné.

Prvostupňový súd sa uspokojil s konštatovaním, že je oprávnený v každom štádiu konania a v každom druhu konania skúmať z úradnej povinnosti, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský vzťah. Žalobca zásadne nesúhlasí s tým, že súd je v tomto konaní oprávnený z úradnej povinnosti skúmať, či ide o spotrebiteľský vzťah. Vzhľadom na to, že súd neuvádza žiadne konkrétne argumenty, rozhodnutie súdu je potrebné považovať za arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo predstavuje zásah do práva na spravodlivý súdny proces a inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.).

Žalobca žiada, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 21.10.2014 sp.zn. 5C/154/2013 tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 39,84 eur bez DPH za podané odvolanie a 8,04 eur bez DPH režijný paušál.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd s v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné uviesť.

Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v odvolacom konaní posúdiť je to, či žalobcom predložená zmenka bola vystavená v rozpore s ust. § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z..

Podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp.

vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

V konaní súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, že zmenka predložená žalobcom je vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. a teda žalobca ako právny nástupca veriteľa nie je oprávnený uplatňovať si akékoľvek nároky z predmetnej zmenky.

Súd prvého stupňa preto postupoval správne, ak návrh zamietol.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal, pretože žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.